

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta ja siihen liittyviksi laeiksi**

### **Johdanto**

Oikeusministeriössä on valmisteltu oheinen luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta ja siihen liittyviksi laeiksi.

Esitysluonnoksen keskeiset muutosehdotukset koskevat tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta säätämistä sekä rikoslain julkisrauhan rikkomista koskevan rangaistussäännöksen täsmentämistä.

Esityksessä ehdotetaan ensinnäkin säädettäväksi laki tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta. Pääsykielto voitaisiin määrätä myymälään, johon yleisöllä on pääsy, aikaisemman häiriökäyttäytymisen perusteella rikosten sekä muun vakavan ja toistuvan häirinnän torjumiseksi. Kiellon valvonnasta vastaisi poliisi. Kiellon rikkominen olisi rangaistavaa.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että rikoslain julkisrauhan rikkomista koskevaa säännöstä täsmennettäisiin uudella tekotavalla. Muutoksella selvennettäisiin sitä, että julkisrauhan rikkomisena rangaistavaa olisi julkisrauhan suojaamaan paikkaan meneminen paikan haltijan henkilölle antaman kiellon vastaisesti.

Esityksessä ehdotetaan myös muutettaviksi poliisilakia, yksityisistä turvallisuuspalveluista annettua lakia, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia ja tuomioistuinmaksulakia.

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne esitysluonnoksesta.

### **Tausta**

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman (Vahva ja välittävä Suomi, 20.6.2023) mukaan otetaan käyttöön yrityslähestymiskiello yritys- ja työturvallisuuden parantamiseksi ja hallitus mahdollistaa lähestymiskiellon hakemisen yrityksille toistuvaa uhkaa tai häiriötä aiheuttavaa henkilöä kohtaan (ns. yrityslähestymiskiello).

Lainsäädäntöhankkeen esivalmistelun aikana oikeusministeriössä on laadittu hallitusohjelmakirjauksiin pohjautuen esiselvitys yrityslähestymiskiellosta (Oikeusministeriön

julkaisuja, Selvityksiä ja ohjeita 2025:18).

Luonnos hallituksen esitykseksi on valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä. Valmistelun tueksi asetettiin seurantaryhmä ajalle 2.6.2025-31.5.2026 (VN/26860/2023-OM-16). Seurantaryhmän tehtävänä oli tukea virkatyönä tehtävää lainvalmistelua yrityslähestymiskiellon käyttöönottamiseksi ja sitä koskevan sääntelyn kehittämiseksi.

## Tavoitteet

Esityksen pääasiallisena tavoitteena on ottaa Suomessa käyttöön nk. yrityslähestymiskielto.

Pääsykiellon määräämistä koskevalla sääntelyllä vahvistettaisiin työ- ja asiointiturvallisuutta myymälöissä. Sääntelyn tavoitteena olisi antaa ennakkollista suojaa myymälän henkilö- ja asiakaskuntaan kohdistuvia mahdollisia oikeudenloukkauksia vastaan. Lisäksi sääntely edistäisi kauppaa harjoittavien elinkeinonharjoittajien mahdollisuuksia toteuttaa elinkeinotoimintaa häiriöttä.

Rikoslain julkisrauhan rikkomista koskevan rangaistussäännöksen täsmentämisen tavoitteena olisi selkeyttää paikan haltijan antamien pääsykieltojen rikkomisen rangaistavuutta.

Ehdotuksilla tavoitellaan yleisesti julkisrauhan suojaamissa paikoissa esiintyvän toistuvan häiriökäyttäytymisen vähenemistä.

## Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla tässä lausuntopalvelussa. Tällöin lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/26860/2023.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, se voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo.om(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen Oikeusministeriö, PL 25, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/26860/2023. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Annetut lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus OM159:00/2023). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä vain silloin, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä. Kaikki lausuntopalvelussa

annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

## Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 17.7.2026.

## Valmistelijat

Lisätietoja antavat:

Erityisasiantuntija Kaisla Pohjolainen, [kaisla.pohjolainen@gov.fi](mailto:kaisla.pohjolainen@gov.fi), p. 0295 150 246

Lainsäädäntöneuvos Juho Martikainen, [juho.martikainen@gov.fi](mailto:juho.martikainen@gov.fi), p. 0295 150 520

## Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM159:00/2023> - Hankesivu

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM159:00/2023> - Statsrådets projektportal

## Liitteet:

[HE luonnos laiksi tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta ja siihen liittyviksi laeiksi.pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta ja siihen liittyviksi laeiksi

[RP utkast med förslag till lag om tillträdesförbud som meddelas av domstol och till lagar som har samband med den.pdf](#) - Propositionens huvudsakliga innehåll och lagförslag på svenska

## Jakelu:

Akava r.y.  
A-klinikkasäätiö  
Amnesty International Suomen osasto ry  
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia  
Ehkäisevä päihdetyö EHYT r.y.  
Elinkeinoelämän keskusliitto EK r.y.  
Erikoiskaupan liitto ETU r.y.  
Finanssiala r.y.  
Finnsecurity Oy  
Helsingin hovioikeus

Helsingin kärjäoikeus  
Helsingin poliisilaitos  
Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta  
Itä-Suomen yliopiston oikeustieteiden laitos  
Julkiset oikeusavustajat r.y.  
Juristiliitto – Juristförbundet  
Kainuun kärjäoikeus  
Kaupan liitto r.y.  
Keskuskauppakamari  
Korkein oikeus  
Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti (Krimo)  
Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunta  
Lapsiasiavaltuutetun toimisto  
Lounais-Suomen poliisilaitos  
Lupa- ja valvontavirasto, työsuojeluosasto  
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry  
Matkailu- Ja Ravintolapalvelut MaRa r.y.  
Mielenterveyden keskusliitto r.y.  
Oikeuspalveluvirasto  
Oikeuspoliittinen yhdistys - Rättspolitiska föreningen - Demla r.y.  
Oikeusrekisterikeskus  
Opetus- ja kulttuuriministeriö  
Oulun poliisilaitos  
Palvelualojen ammattiliitto PAM r.y.  
Palvelualojen työnantajat PALTA r.y.  
Pirkanmaan kärjäoikeus  
Poliisihallitus  
RETS Rikoksettoman elämän tukisäätiö  
Rikosuhripäivystys  
Rovaniemen hovioikeus  
Sisäministeriö  
Sosiaali- ja terveysministeriö  
STTK r.y.  
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK r.y.  
Suomen Apteekkariliitto – Finlands Apotekareförbund r.y.  
Suomen Asianajajat  
Suomen Kriminalistiyhdistys — Kriminalistföreningen i Finland r.y.  
Suomen Kuntaliitto r.y.  
Suomen Poliisijärjestöjen Liitto r.y.  
Suomen Syyttäjähdistys r.y.  
Suomen Tuomariliitto r.y.  
Suomen Vartioliikkeitten Liitto r.y.  
Suomen Yrittäjät r.y.  
Syyttäjälaitos  
Tapahtumateollisuus r.y.  
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos  
Tietosuojavaltuutetun toimisto  
Tuomioistuinvirasto  
Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta  
Turvallisuusalan yrittäjät r.y.  
Työ- ja elinkeinoministeriö

Työterveyslaitos  
Vaasan hovioikeus  
Valtioneuvoston oikeuskansleri  
Valtiovarainministeriö

## Lausunnonantajan lausunto

Tuomioistuimen määräämä pääsykielto

Paikan haltijan antama pääsykielto ja julkisrauhan rikkominen

Toimivaltuudet pääsykieltojen valvomiseksi

Henkilötietojen käsittely

Muut mahdolliset huomiot esitysluonnoksesta

Hinkkanen Ville  
Oikeusministeriö

Pohjolainen Kaisla  
Oikeusministeriö